Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/3708

2025 9 17

P9_TA(2024)0371

Naujasis saugumo įstatymas Honkonge ir Andy Li ir Josepho Johno atvejai

2024 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujojo saugumo įstatymo Honkonge ir Andy Li bei Josepho Johno atvejų (2024/2700(RSP))

(C/2025/3708)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2024 m. kovo 19 d. Honkongo įstatymų leidžiamoji taryba, remdamasi Honkongo Pagrindinio įstatymo 23 straipsniu, priėmė Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkį; kadangi Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkiu išplečiamas Kinijos Liaudies Respublikos (KLR) priimtas Nacionalinio saugumo įstatymas (NSĮ) ir leidžiama dar radikaliau pažeisti pagrindines teisias ir laisves, pažeidžiant Kinijos ir Didžiosios Britanijos bei Kinijos ir Portugalijos deklaracijas, vienos šalies, dviejų sistemų principą ir tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje;

B. kadangi kovos už demokratiją aktyvistas ir pagrindinis Jimmy Lai teismo liudytojas Andy Li, kankinamas, galimai prisipažino dėl sąmokslo ir slaptų susitarimų su užsienio subjektais; kadangi JT specialusis pranešėjas kankinimo klausimais išreiškė susirūpinimą;

C. kadangi dvigubą Honkongo ir Portugalijos pilietybę turinčio Josepho Johno atvejis yra pirmasis Nacionalinio saugumo įstatymo ekstrateritorinio taikymo atvejis ES piliečiui; kadangi J. Johnas buvo suimtas dėl to, kad galimai paskelbė prieš Kiniją nukreiptą socialinės žiniasklaidos turinį ir iš Europos kurstė „atsiskyrimą“, ir 2024 m. balandžio 11 d. buvo nuteistas penkerių metų laisvės atėmimo bausme;

D. kadangi Lenkijos pilietė Aleksandra Bielakowska, kuri ketino dalyvauti A. Lai teismo procese, atvykusi į Honkongą buvo sulaikyta, apklausta ir deportuota;

1. griežtai smerkia Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkio priėmimą, kuriuo panaikinami paskutiniai Honkongo pagrindinių laisvių likučiai; yra sukrėstas dėl to, kad priėmus Nacionalinio saugumo įstatymą buvo nutildytos demokratiją remiančios politinės jėgos ir pilietinė visuomenė, uždaryti naujienų kanalai ir suimta daugiau kaip 200 žmonių; primygtinai ragina KLR ir Honkongą panaikinti Nacionalinio saugumo įstatymą ir Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkį;

2. primygtinai ragina Honkongo vyriausybę nedelsiant ir besąlygiškai paleisti A. Li, J. Johną, J. Lai, Koką Tsz-luną ir visus kitus demokratiją remiančius atstovus ir aktyvistus, sulaikytus už naudojimąsi savo laisvėmis ir demokratinėmis teisėmis, ir panaikinti visus jiems pateiktus kaltinimus;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkis pažeidžia spaudos laisves; ragina valdžios institucijas nustoti priekabiauti prie žurnalistų ir juos traukti baudžiamojon atsakomybėn;

4. yra susirūpinęs dėl to, kad Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkis daro didelį poveikį ES biuro ir valstybių narių generalinių konsulatų, taip pat ES piliečių, organizacijų ir įmonių darbui Honkonge;

5. primygtinai ragina Tarybą peržiūrėti savo 2020 m. išvadas dėl Honkongo ir pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą patvirtinti sankcijas vyriausybės vadovui Johnui Lee ir visiems Honkongo bei KLR pareigūnams, atsakingiems už laisvių suvaržymą Honkonge;

6. smerkia teismo proceso stebėsenos kliūtis ir pabrėžia, kad pirmenybė turi būti teikiama tinkamai paramai ir pranešimams apie atitinkamų teismo procesų stebėjimą ir žmogaus teisių stebėseną, įskaitant ryšių punktų žmogaus teisių gynėjams įsteigimą, koordinuojant veiksmus su panašiai mąstančiais partneriais;

7. yra susirūpinęs dėl Nacionalinio saugumo užtikrinimo potvarkio ekstrateritorialumo ir taikymo atgaline data visame pasaulyje; smerkia išpuolius prieš ES įsikūrusią Honkongo diasporą, Pekiną kritikuojančius politikus ir visuomenės veikėjus; primygtinai ragina valstybes nares sustabdyti ekstradicijos sutartis su KLR ir Honkongu ir pradėti gelbėjimo programas pavojuje atsidūrusiems Honkongo aktyvistams ir žurnalistams;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją kitoms ES institucijoms, KLR vyriausybei ir parlamentui, Honkongo vyriausybės vadovui ir įstatymų leidžiamajai tarybai ir ES biurui Honkonge.